GWEDDIAU Boreol *a* Phrydnhawnol, *a'r* Litani.

Gweddi Foreol.

Y Gyffes gyffredin, i'w dywedyd gan y Bobl oll ar eu Gliniau.

HOll-alluog Dduw a thrugaroccaf Dad, Nyni a aethom ar gyfeiliorn allan o'th ffyrdd di fel defaid ar gyfrgoll. Nyni a ddilynaſom ormod ar amcanion a chwantau ein calonnau ein hunain. Nyni a wnaethom yn erbyn dy ſancteiddiol gyfreithiau. Nyni a adawſom heb wneuthur y pethau a ddyleſym eu gwneuthur; Ac a wnaethom y pethau ni ddyleſym eu gwneuthur; Ac nid oes iechyd ynom. Eithr tydi, O Arglwydd, cymmer drugaredd arnom, ddrwg-weithredwŷr truain. Arbed di hwynt-hwy, O Dduw, y rhai ſy'n cyffeſu eu beiau. Cyweiria di'r ſawl ſydd yn edifarus; Yn ol dy addewidion a hyſpyſwyd i ddyn yng Nghriſt Ieſu ein Harglwydd. A chaniattâ, drugaroccaf Dad, er ei fwyn ef, Fyw o honom rhag llaw mewn duwiol, union, a ſobr fuchedd; I ogoniant dy ſancteiddiol Enw. *Amen.*

EIN Tad, yr hwn wyt yn y Neſoedd; Sancteiddier dy Enw. Deued dy Deyrnas. Bydded dy Ewyllys ar y Ddaear, Megis y mae yn y Neſoedd. Dyro i ni heddyw ein

bara beunyddiol. A maddeu i ni ein dyledion, Fel y maddeuwn ni i'n dyledwŷr. Ac nac arwain ni i brofedigaeth; Eithr gwared ni rhag drwg: Canys eiddot ti yw'r Deyrnas, A'r Gallu, A'r Gogoniant, yn oes oesoedd. *Amen.*

Offeiriad. Arglwydd, agor ein gwefusau.

Atteb. A'n genau a fynega dy foliant.

Offeiriad. Duw, bryſia i'n cynnorthwyo.

Atteb. Arglwydd, pryſura i'n cymmorth.

Offeiriad. Gogoniant i'r Tad, ac i'r Mab: ac i'r Yſpryd Glân;

Atteb. Megis yr oedd yn y dechreu, y mae yr awr hon, ac y bydd yn waſtad, yn oes oesoedd. Amen.

Offeiriad. Molwch yr Arglwydd.

Atteb. Moliannus ſyddo Enw'r Arglwydd.

Yna y dywedir, neu y cenir Salm xcv.

DEuwch, canwn i'r Arglwydd: ymlawenhâwn yn nerth ein iechyd.

Deuwn ger ei fron ef â diolch: canwn yn llafar iddo â Salmau.

Canys yr Arglwydd ſydd Dduw mawr: a Brenhin mawr ar yr holl dduwiau.

Oblegyd yn ei law ef y mae gorddyfnderau'r ddaear: ac efe biau uchelder y mynyddoedd.

Y môr ſydd eiddo; canys efe a'i gwnaeth: a'i ddwylaw a luniaſant y ſychdir.

Deuwch, addolwn, a ſyrthiwn i lawr: a goſtyngwn ger bron yr Arglwydd ein Gwneuthurwr.

Canys efe yw ein Duw ni: a ninnau ŷm bobl ei borfa ef, a defaid ei ddwylaw.

Heddyw

Heddyw, os gwrandêwch ar ei leſerydd, na chaledwch eich calonnau: megis yn yr ymryſonfa, ſel yn nydd profedigaeth yn yr anialwch;

Lle y temtiodd eich tadau fi: y profaſant fi, a gwelſant fy ngweithredoedd.

Deugain mlynedd yr ymryſonais â'r genhedlaeth hon, a dywedais: Pobl gyfeiliornus yn eu calonnau ydynt hwy; canys nid adnabuant fy ffyrdd:

Wrth y rhai y tyngais yn fy llid: na ddelent i'm gorphwysfa.

Gogoniant i'r Tad, *&c.*

Megis yr oedd yn y dechreu, *&c.*

Ar ol y Salmau pwyntiedig, a'r Llith gyntaf, y dywedir, neu y cenir Te Deum; *ſef,*

TI, Dduw, a folwn: ti a gydnabyddwn yn Arglwydd.

Yr holl ddaear a'th fawl di: y Tad tragywyddol.

Arnat ti y llefa'r holl Angylion: y Nefoedd, a'r holl Nerthoedd o'u mewn.

Arnat ti y llefa Cerubin a Seraphin: â lleferydd ddibaid,

Sanct, Sanct, Sanct: Arglwydd Dduw Sabaoth.

Nefoedd a Daear ſydd yn llawn: o'th Ogoniant.

Gogoneddus gôr yr Apoſtolion: a'th fawl di.

Moliannus nifer y Prophwydi: a'th fawl di.

Ardderchog lu y Merthyri: a'th fawl di.

Yr Eglwys lân trwy'r holl fyd: a'th addef di;

Y Tad: o anfeidrol Fawredd;

Dy anthydeddus, wir: ac unig Fab;
Hefyd yr Yſpryd Glân: y Diddanwr.
Ti, Criſt: yw Brenhin y Gogoniant.
Ti yw tragywyddol Fab: y Tad.
Pan gymmeraiſt arnat waredu dŷn: ni ddïyſtyraiſt fru y Wŷryf.
Pan orchfygaiſt holl nerth angau: yr agoraiſt Deyrnas Nefi bawb a gredant.
Ti ſydd yn eiſtedd ar ddeheulaw Dduw: yngogoniant y Tad.
Yr ŷm ni yn credu mai Tydi a ddaw: yn Farnwr arnom.
Gan hynny yr attolygwn i ti gynnorthwyo dy weiſion: y rhai a brynaiſt â'th werthfawr Waed.
Par iddynt gael eu cyfrif gyd â'th Saint: yn y Gogoniant tragywyddol.
Arglwydd, cadw dy bobl: a bendithia dy etifeddiaeth.
Llywia hwy: a dyrcha hwy yn dragywydd.
Beunydd ac fyth: y clodforwn dydi;
Ac anrhydeddwn dy Enw: byth ac yn oes oeſoedd.
Teilynga, Arglwydd: ein cadw y dydd hwn yn ddibechod.
Arglwydd, trugarhâ wrthym: trugarhâ wrthym.
Arglwydd, poed dy drugaredd a ddêl arnom: megis yr ŷm yn ymddiried ynot.
Arglwydd, ynot yr ymddiriedais: na'm gwaradwydder yn dragywydd.

Ar ol yr ail Lith y dywedir S. Luc i. 68.

BEndigedig fyddo Arglwydd Dduw Iſrael: canys efe a ymwelodd ac a brynodd ei bobl; Ac

Ac a ddyrchafodd iachawdwriath nerthol i ni : yn nhŷ Ddafydd ei wasanaethwr ;

Megis y dywedodd trwy enau ei sanctaidd brophwydi : y rhai oedd o ddechreuad y byd ;

Yr anfonai efe i ni ymwared rhag ein gelynion : ac oddi wrth ddwylaw pawb o'n digasogion ;

Y gwnai efe drugaredd â'n tadau : ac y cofiai ei sanctaidd Gyfammod ;

A'r llw yr hwn a dyngodd efe wrth ein tad Abraham : sef bod iddo ganiattâu i ni, gwedi ein hymwared oddi wrth ddwylaw ein gelynion, allu ei wasanaethu ef yn ddiofn,

Mewn sancteiddrwydd a chyfiawnder ger ei fron ef : holl ddyddiau ein bywyd.

A thithau, Fab, a elwir yn Brophwyd i'r Goruchaf : canys ti a ai o flaen wyneb yr Arglwydd, i barottôi ei ffyrdd ef,

Ac i roddi gwybodaeth iachawdwriaeth i'w bobl ef : gan faddeu eu pechodau,

O herwydd tiriondeb trugaredd ein Duw : trwy yr hon yr ymwelodd â ni Godiad Haul o'r uchelder ;

I roddi llewyrch i'r rhai sydd yn eistedd mewn tywyllwch a chysgod angau : ac i gyfeirio ein traed i ffordd tangnefedd.

Gogoniant i'r Tad, *&c.*

Megis yr oedd yn y dechreu, *&c.*

Neu Salm c.

CENWCH yn llafar i'r Arglwydd, yr holl ddaear : gwasanaethwch yr Arglwydd mewn llawenydd, deuwch yn ei ŵydd ef mewn gorfoledd.

Gwybyddwch mai yr Arglwydd sydd

Dduw : efe a 'n gwnaeth, ac nid ni ein hunain : ei bobl ef ydym, a defaid ei borfa.

Ewch i mewn i 'w byrth ef â diolch, ac i 'w lyſoedd â moliant gennych : diolchwch iddo, a chlodforwch ei Enw.

Canys daionus yw yr Arglwydd, a'i drugaredd ſydd yn dragywydd : a'i wirionedd a bery o genhedlaeth i genhedlaeth byth.

Gogoniant i'r Tad, *&c.*

Megis yr oedd yn y dechreu, *&c.*

Credo'r Apoſtolion.

CREDAF yn Nuw Dad Holl-gyſoethog, Creawdr nef a daear :

Ac yn Ieſu Griſt ei un Mab ef, ein Harglwydd ni ; Yr hwn a gaed trwy'r Yſpryd Glân ; A aned o Fair Forwyn ; A ddioddefodd dan Pontius Pilatus, A groes-hoeliwyd, a fu farw, ac a gladdwyd ; A ddiſgynodd i uffern ; Y trydydd dydd y cyſododd o feirw ; A eſgynodd i 'r nefoedd, Ac y mae yn eiſtedd ar ddeheulaw Dduw Dad Holl-gyſoethog ; Oddi yno y daw i farnu byw a meirw.

Credaf yn Yr Yſpryd Glân ; Yr Eglwys Lân Gatholig ; Cymmun y Saint ; Maddeuant Pechodau ; Adgyſodiad y cnawd, A'r Bywyd tragywyddol. *Amen.*

Yna, wedi goſtwng o bawb ar eu gliniau, y dywedir,

Yr Arglwydd a fo gyd â chwi.

Atteb. A chyd â 'th yſpryd dithau,

Gweddïwn.

Arglwydd, trugarhâ wrthym.

Criſt, trugarhâ wrthym.

Arglwydd, trugarhâ wrthym.

EIN

EIN Tad, yr hwn wyt yn y neſoedd, *&c.*

Arglwydd, dangos dy drugaredd arnom.

Atteb. A chaniattâ i ni dy iachawdwriaeth.

Offeiriad. Arglwydd, cadw y Brenhin.

Atteb. A gwrando ni yn drugarog pan alwom arnat.

Offeriad. Gwiſg dy Weinidogion ag iawnder.

Atteb. A gwna dy ddewiſol bobl yn llawen.

Offeiriad. Arglwydd, cadw dy bobl.

Atteb. A bendithia dy etifeddiaeth.

Offeiriad. Arglwydd, dyro dangnefedd yn ein dyddiau.

Atteb. Gan nad oes neb arall a ymladd droſom, ond tydi, Dduw, yn unig.

Offeriad. Duw, glanhâ'n calonnau ynom.

Atteb. Ac na chymmer dy Yſpryd Glân oddi wrthym.

Yr ail Colect, am Dangnefedd.

DUW, yr hwn wyt Awdur tangnefedd, a charwr cyttundeb, yr hwn o'th iawn adnabod y mae'n buchedd dragywydd yn ſefyll arno, a'th waſanaeth yw gwir fraint; Ymddiffyn nyni, dy oſtyngedig weiſion, rhag holl ruthrau ein gelynion; fel, trwy gwbl ymddiried yn dy ymddiffyn di, nac ofnom allu neb gwrthwynebwŷr, trwy nerth Ieſu Griſt ein Harglwydd. *Amen.*

Y trydydd Colect, am gael Gras.

O Arglwydd nefol Dad, Holl-alluog a thragywyddol Dduw, yr hwn a'n cedwaiſt yn ddiangol hyd ddechreu'r dydd heddyw; Ymddiffyn nyni ynddo â'th gadarn allu; a chaniattâ na ſyrthiom y dydd hwn mewn un pechod, ac nad elom mewn neb rhyw berygl;

eithr bod ein holl weithredoedd wedi eu trefnu a'u llywiaw wrth dy lywodraeth, i wneuthur yn waſtad y peth ſydd gyfiawn yn dy olwg di, trwy Ieſu Griſt ein Harglwydd. *Amen.*

Gweddi dros Fawrhydi'r Brenhin.

O Arglwydd, ein Tad neſol, goruchel a galluog, Brenhin y brenhinoedd, Arglwydd yr arglwyddi, unig Lywiawdwr y tywyſogion, yr hwn wyt o'th eiſteddle yn edrych ar holl drigolion y ddaear; Ni a attolygwn ac a erfyniwn i ti, edrych o honot yn ddarbodus ar ein graſuſaf ddaionus Arglwydd Frenhin *SIOR*; ac felly ei gyflawni ef o ras dy Sanctaidd Yſpryd, fel y bo iddo yn waſtadol bwyſo at dy feddwl, a rhodio yn dy ffordd: Cynnyſgaedda ef yn helaeth â doniau nefol; caniattâ iddo mewn llwyddiant ac iechyd hir hoedl; nertha ef modd y gallo oreſgyn a gorchfygu ei holl elynion; ac o'r diwedd, ar ol y fuchedd hon, bod iddo fwynhâu llawenydd a dedwyddyd tragywyddol, trwy Ieſu Griſt ein Harglwydd. *Amen.*

Gweddi dros y Frenhinol Deulu.

HOll-alluog Dduw, ffynnon pob daioni, yr ydym ni yn oſtyngedig yn attolwg i ti fendithio a chadw ein Graſuſaf Frenhines *SIARLOT*, ei Frenhinol uchelradd SIOR Tywyſog *Cymru*, a'r holl Frenhinol Deulu: Cynnyſgaedda hwy â'th Yſpryd Glân; cyfoethoga hwy â'th neſol ras; llwydda hwy â phob dedwyddwch; a dwg hwy i'th dragywyddol deyrnas, trwy Ieſu Griſt ein Harglwydd. *Amen.*

Gweddi

Gweddi dros yr Eglwyſwŷr a'r Bobl.

HOll-gyfoethog a thragywyddol Dduw, yr hwn wyt yn un'g yn gwneuthur rhyfeddodau; Danſon i lawr ar ein Heſgobion a'n Curadiaid, a'r holl gynnulleidfaon, a orchymynwyd dan eu gofal hwynt, iachol Yſpryd dy ras; ac fel y gallont wir ryngu bodd i ti, tywallt arnynt ddyfal wlith dy fendith. Caniattâ hyn, Arglwydd, er anrhydedd ein Dadleuwr a'n Cyfryngwr Ieſu Griſt. *Amen.*

Colect neu Weddi dros bob Yſtâd o Ddynion, i'w harfer pan na bo pwyntiedig dywedyd y Litani.

O Arglwydd, Creawdwr a Cheidwad pob rhyw ddyn, yn oſtyngedig attolygwn i ti dros bob yſtâd a gradd o ddynion, ar fod yn wiw gennyt hyſpyſu iddynt dy ffyrdd; dy iachawdwriaeth i'r holl genhedloedd. Yn bennaf erfyniwn arnat dros lwyddiannus yſtâd yr Eglwys Gatholig; fel, gan gael ei harwain a'i llywio gan dy Yſpryd graſuſol, y caffo pawb yn eu proffeſu ac yn eu galw eu hunain yn Griſtianogion, eu tywys ar hŷd ffordd y gwirionedd, a chynnal y ffydd mewn undeb yſpryd, rhwymyn tangneſedd, ac uniondeb buchedd. Yn ddiweddaf, ni a orchymynwn i'th dadol amgeledd, y rhai oll a gyſtuddir mewn un modd, neu fydd yn gyfyng arnynt mewn meddwl, corph, neu yſtâd [*yn enwedig y ſawl dros ba rai y dymunir ein gweddïau*] ryngu bodd i ti eu diddanu a'u cymmorth yn ol angenrheidiau pob un; gan roddi iddynt amynedd dan eu dïoddefiadau, a dedwyddol

ymwared o'u holl gyſtuddiau. A hyn a erfyniwn er mwyn Ieſu Griſt. *Amen.*

Gweddi a ellir ei dywedyd ar ol pob un o'r rhai o'r blaen.

O Dduw, yr hwn bïau o naturiaeth a phrïodoldeb, drugarhâu yn waſtad a maddeu, derbyn ein hufudd weddïau; ac er ein bod ni yn rhwym gan gaethiwed cadwynau ein pechodau, er hynny dattoder ni gan doſturi dy fawr drugaredd, er anrhydedd Ieſu Griſt, ein Cyfryngwr a'n Dadleuwr. *Amen.*

Diolch cyffredinol.

HOll-alluog Dduw, Tad yr holl drugareddau, yr ydym ni dy weiſion annheilwng yn rhoddi i ti ddiolch goſtyngeiddiaf a ffyddlonaf am dy holl ddaioni a'th drugareddau i ni, ac i bob dŷn [*yn arbennig i'r rhai y ſydd yr awrhon yn ewyllyſio offrymmu it' eu moliannau a'u dïolch am y toſturi a ryglyddaiſt iddynt yn ddiweddar.*] Ni a'th fendithiwn am ein creadigaeth, am ein cadwraeth, ac am holl fendithion y bywyd hwn; eithr uwch law pob dim, am dy anfeidrol gariad ym mhrynedigaeth y byd trwy ein Harglwydd Ieſu Griſt; am foddion gras, ac am obaith gogoniant. Ac ni a attolygwn i ti roddi i ni y cyfryw ddwys ac iawn ymſyniad ar dy holl drugareddau, fel y bo'n calonnau yn ddiffuant yn ddïolchgar; ac fel y mynegom dy foliant, nid â'n gweſuſau yn unig, eithr yn ein buchedd-au; trwy ymroddi i'th waſanaeth, a thrwy rodio ger dy fron mewn ſancteiddrwydd ac uniondeb dros ein holl ddyddiau, trwy Ieſu Griſt ein Harglwydd; i'r hwn, gyd â thydi

a'r

a'r Yſpryd Glân, bid yr holl anrhydedd a'r gogoniant, byth bythoedd. *Amen.*

Gweddi o waith Sant Cryſoſtom.

HOll-alluog Dduw, yr hwn a roddaiſt i ni ras y pryd hwn, trwy gyfundeb a chydgyfarch, i weddïo arnat; ac wyt yn addaw, pan ymgynhullo dau neu dri yn dy Enw, bod i ti ganiattâu eu gofynion: Cyflawna yr awr hon, O Arglwydd, ddymuniad a deiſyfiad dy weiſion, fel y bo mwyaf buddiol iddynt; gan ganiattâu i ni yn y byd hwn wybodaeth am dy wirionedd, ac yn y byd a ddaw, bywyd tragywyddol. *Amen.*

2 *Cor.* xiii. 13.

GRAS ein Harglwydd Ieſu Griſt, a chariad Duw, a chymdeithas yr Yſpryd Glân, a fyddo gyd â ni oll byth bythoedd. *Amen.*

Gweddi Brydnhawnol *ſydd yr un Dreſn a'r* Weddi Foreol, *oddieithr lle y newidir fel y canlyn.*

Yn lle Salm xcv. *y dechreuir ddarllain y* Salmau Prydnhawnol.

Yn lle Te Deum, *ſef*, Ti, Dduw, a folwn, *ar ol y Llith gyntaf, y darllenir yn y Prydnhawn* Can y fendigedig Fair Forwyn.

Magnificat. S. Luc. i. 46.

FY enaid a fawrhâ yr Arglwydd: a'm hyſpryd a lawenychodd yn Nuw fy Iachawdwr.

Canys efe a edrychodd: ar oſtyngeiddrwydd ei waſanaethyddes.

Oblegyd

Oblegyd wele, o hyn allan : yr holl genhedlaethau a'm geilw yn wynfydedig.

Canys yr hwn fydd alluog a wnaeth i mi fawredd : a ſanctaidd yw ei Enw ef.

A'r drugaredd ſydd yn oes oeſoedd : ar y rhai a'i hofnant ef.

Efe a ddangoſodd nerth â'i fraich : efe a waſgarodd y rhai beilchion ym mwriadau eu calonnau.

Efe a dynnodd i lawr y cedyrn o'u heiſteddfaau : ac a ddyrchafodd y rhai iſel radd.

Efe a lanwodd y rhai newynog â phethau da : ac a anfonodd ymaith y rhai goludog mewn eiſiau.

Efe a gynnorthwyodd ei was Iſrael, gan gofio ei drugaredd : fel y dywedodd wrth ein tadau, Abraham a'i had yn dragywydd.

Gogoniant i'r Tad, *&c.*

Megis yr oedd yn y dechreu, *&c.*

Neu ynte y Salm xcviii.

CENWCH i'r Arglwydd ganiad newydd; canys efe a wnaeth bethau rhyfedd : â'i ddeheulaw, ac â'i fraich ſanctaidd, y parodd iddo ei hun iachawdwriaeth.

Hyſpyſodd yr Arglwydd ei iachawdwriath : a datguddiodd ei gyfiawnder yngolwg y cenhedloedd.

Cofiodd ei drugaredd a'i wirionedd i dŷ Iſrael : a holl derfynau'r ddaear a welſant iachawdwriaeth ein Duw ni.

Cenwch yn llafar i'r Arglwydd, yr holl ddaear : llefwch, ac ymlawenhêwch, a chenwch.

Cenwch i'r Arglwydd gyd â'r delyn : ſef gyd â'r delyn â llef canmoliaeth.

Cenwch yn llafar o flaen yr Arglwydd y Brenhin : ar yr udgyrn, â ſain trwmped.

Rhued y môr, ac y ſydd ynddo : y byd, a'r rhai a drigant o'i fewn.

Cured y llifeiriaint eu dwylaw, a chyd-ganed y mynyddoedd o flaen yr Arglwydd : canys efe a ddaeth i farnu'r ddaear.

Efe a farna 'r byd mewn cyfiawnder : a'r bobloedd mewn uniondeb.

Gogoniant i'r Tad, *&c.*

Megis yr oedd yn y dechreu, *&c.*

Ar ol yr ail Lith yn y Prydnhawn y darllenir

Cân Simeon. S. *Luc* ii. 29.

YR awr hon, Arglwydd, y gollyngi dy was mewn tangnefedd : yn ol dy air.

Canys fy llygaid a welſant : dy iachawdwriaeth,

Yr hon a barottoaiſt : ger bron wyneb yr holl bobl ;

I fod yn oleuni i oleuo'r Cenhedloedd : ac yn ogoniant i'th bobl Irael.

Gogoniant i'r Tad, *&c.*

Megis yr oedd yn y dechreu, *&c.*

Neu Salm lxvii.

DUW a drugarhao wrthym, ac a'n bendithio : a thywynned llewyrch ei wyneb arnom, a thrugarhâed wrthym.

Fel yr adwaener dy ffordd ar y ddaear : a'th iachawdwriaeth ym mhlith yr holl genhedloedd.

Molianned y bobl di, O Dduw : molianned yr holl bobl dydi.

Llawenhâed y cenhedloedd, a byddant hyfryd : canys tydi a ferni'r bobl yn uniawn,

ac

ac a lywodraethi 'r cenhedloedd ar y ddaear.

Molianned y bobl di, O Dduw : molianned yr holl bobl dydi.

Yna'r ddaear a rydd ei ffrwyth : a Duw, ſef ein Duw ni, a'n bendithia.

Duw a'n bendithia : a holl derfynau'r ddaear a'i hofnant ef.

Gogoniant i'r Tad, *&c.*

Megis yr oedd yn y dechreu, *&c.*

Yna y canlyn y Credo, *a* Gweddi'r Arglwydd, *a'r* Gweddiau *byrrion, fel yn y* Boreol Weddi.

Yr ail Golect ar y Brydnhawnol Weddi.

DUW, oddi wrth ba un y daw pob addu-ned ſanctaidd, pob cyngor da, a phob gweithred gyfiawn ; Dyro i'th waſanaeth-ddynion y rhyw dangnefedd a'r na ddichon y byd ei roddi ; modd y gallo ein calonnau ym-rôi i ufuddhâu i'th orchymynion ; ac hefyd trwy'n hymddiffyn ni rhag ofn ein gelynion, allu o honom dreulio ein hamſer mewn hedd-wch a thangnefedd, trwy haeddedigaethau Ieſu Griſt ein Iachawdwr. *Amen.*

Y trydydd Golect ar y Brydnhawnol Weddi, am Gynhorthwy yn erbyn pob Peryglon.

GOleua ein tywyllwch, ni a attolygwn i ti, O Arglwydd ; a thrwy dy fawr drugaredd ymddiffyn nyni rhag pob perygl ac enbyd-rwydd y nos hon, er ſerch ar dy un Mab ein Iachawdwr Ieſu Griſt. *Amen.*

Ar ol hyn y darllenir y Gweddiau eraill og ſydd i'w darllain ar ol y ddau Golect flaenaf yn y Boreol Weddi.

Ar

Ar rai Suliau *a* Gwyliau *arbennig y darllenir yn y Foreol Weddi*, Gredo *S.* Athanaſius *yn lle* Credo'r Apoſtolion.

PWY bynnag a ſynno ſod yn gadwedig: o flaen dim rhaid iddo gynnal y Ffydd Gatholig.

Yr hon Ffydd, oni's ceidw pob dŷn yn gyfan ac yn ddihalog: diammeu y collir ef yn dragywydd.

A'r Ffydd Gatholig yw hon: Bod i ni addoli un Duw yn Drindod, a'r Drindod yn Undod.

Nid cymmyſgu o honom y Perſonau: na gwahanu'r Sylwedd.

Canys un Perſon ſydd i'r Tad, arall i'r Mab: ac arall i'r Yſpryd Glân.

Eithr Duwdod y Tad, y Mab, a'r Yſpryd Glân, ſydd unrhyw: Gogoniant gogyfuwch, Mawrhydi gogyd-tragywyddol.

Unrhyw yw'r Tad, unrhyw yw'r Mab: unrhyw yw'r Yſpryd Glân.

Digreedig Dad, digreedig Fab: digreedig Yſpryd Glân.

Anfeſuredig Dad, anfeſuredig Fab: anfeſuredig Yſpryd Glân.

Tragywyddol Dad, tragywyddol Fab: tragywyddol Yſpryd Glân.

Ac etto nid ydynt dri tragywyddolion: ond un tragywyddol.

Ac fel nad ŷnt dri anfeſuredigion, na thri digreedigion: ond un digreedig, ac un anfeſuredig.

Felly yn gyffelyb, Holl-alluog yw'r Tad, Holl-alluog yw'r Mab: Holl-alluog yw'r Yſpryd Glân.

Ac

Ac etto nid ŷnt dri Holl-alluogion : ond un Holl-alluog.

Felly y Tad ſy Dduw, y Mab ſy Dduw; a'r Yſpryd Glân ſy Dduw.

Ac etto nid ŷnt dri Duwiau : ond un Duw.

Felly y Tad ſydd Arglwydd, y Mab ſydd Arglwydd : a'r Yſpryd Glân ſydd Arglwydd;

Ac etto nid ŷnt dri Arglwyddi : namyn un Arglwydd.

Canys fel y'n cymhellir trwy y Griſtianogaidd wirionedd : i gyfaddef bod pob Perſon o hono ei hun yn Dduw ac yn Arglwydd;

Felly y'n gwaherddir trwy'r Gatholig Grefydd : i ddywedyd, bod tri Duwiau, neu dri Arglwyddi.

Y Tad ni wnaethwpyd gan neb : ni's crewyd, ac ni's cenhedlwyd.

Y Mab ſydd o'r Tad yn unig : heb ei wneuthur, na'i grëu; eithr wedi ei genhedlu.

Yr Yſpryd Glân ſydd o'r Tad a'r Mab : heb ei wneuthur, na'i grëdu, na'i genhedlu; eithr yn deilliaw.

Wrth hynny, un Tad y ſydd, nid tri Thad; un Mab, nid tri Mab : un Yſpryd Glân, nid tri o Yſprydion Glân.

Ac yn y Drindod hon, nid oes un cynt neu gwedi eu gilydd : nid oes un mwy na llai nâ'u gilydd.

Eithr yr holl dri Pherſonau ydynt ogydtragywyddol : a gogyfuwch.

Ac felly ym mhob peth, fel y dywedwyd uchod : yr Undod yn y Drindod, a'r Drindod yn yr Undod, ſydd i'w haddoli.

Pwy bynnag gan hynny a fynno fod yn gadwedig : ſynied felly o'r Drindod.

Y mae hefyd yn angenrhaid, er mwyn tragywyddol iachawdwriaeth : gredu o ddyn yn ffyddlon am gnawdoliaeth ein Harglwydd Iefu Grift.

Canys yr iawn ffydd yw, credu a chyffefu o honom : fod ein Harglwydd ni Iefu Grift, Fab Duw, yn Dduw ac yn Ddyn ;

Duw, o Sylwedd y Tad, wedi ei genhedlu cyn nâ'r oefoedd : a Dŷn, o fylwedd ei fam, wedi ei eni yn y byd ;

Perffaith Dduw, a pherffaith Ddyn : o enaid rhefymmol, a dynol gnawd yn hanfod ;

Gogyfuwch â'r Tad, oblegyd ei Dduwdod : a llai nâ'r Tad, oblegyd ei Ddyndod.

Yr hwn er ei fod yn Dduw ac yn Ddyn ; er hynny, nid yw efe ddau, ond un Crift.

Un ; nid trwy ymchwelyd y Duwdod yn gnawd : ond gan gymmeryd y Dyndod at Dduw ;

Un i gyd oll ; nid gan gymmyfgu'r Sylwedd : ond trwy undod Perfon.

Canys fel y mae'r enaid rhefymmol a'r cnawd yn un dŷn : felly Duw a Dŷn fydd un Crift.

Yr hwn a ddioddefodd dros ein iachawdwriaeth : a ddifgynodd i uffern, a gyfododd y trydydd dydd o feirw.

Efgynodd i'r nefoedd ; ac y mae yn eiftedd ar ddeheulaw'r Tad, Duw Holl-alluog : oddi yno y daw i farnu byw a meirw.

Ac ar ei ddyfodiad, y cyfyd pob dŷn yn eu cyrph eu hunain : ac a roddant gyfrif am eu gweithredoedd priod.

A'r rhai a wnaethant dda, a ant i'r bywyd tragy-

tragywyddol: a'r rhai a wnaethant ddrwg, i'r tân tragywyddol.

Hon yw'r Ffydd Gatholig: yr hon pwy bynnag a'r ni's cretto yn ffyddlon, ni all efe fod yn gadwedig.

Gogoniant i'r Tad. *&c.*

Megis yr oedd yn y dechreu, *&c.*

Y LITÁNI *a ganlyn a ddarllenir yn y Foreol Weddi, ar y* Suliau, *y* Merchurau, *a'r* Gwenerau, *yn lle'r Weddi* dros bob Yſtâd o ddynion.

DUW Dad o'r nef: trugarhâ wrthym wir bechaduriaid.

Duw Dad o'r nef: trugarhâ wrthym wir bechaduriaid.

Duw Fab, Brynwr y byd: trugarhâ wrthym wir bechaduriaid.

Duw Fab, Brynwr y byd: trugarhâ wrthym wir bechaduriaid.

Duw Yſpryd Glân, yn deilliaw oddi wrth y Tad a'r Mab: trugarhâ wrthym wir bechaduriaid.

Duw Yſpryd Glân, yn deilliaw oddi wrth y Tad a'r Mab: trugarhâ wrthym wir bechaduriaid.

Y gogoned, lân fendigaid Drindod, tri Pherſon, ac un Duw: trugarhâ wrthym wir bechaduriaid.

Y gogoned, lân, fendigaid Drindod, tri Pherſon, ac un Duw: trugarhâ wrthym wir bechaduriaid.

Na chofia, Arglwydd, ein hanwiredd, nac anwiredd

anwiredd ein rhieni; ac na ddyro ddïal am ein pechodau: arbed nyni, Arglwydd daionus, arbed dy bobl a brynaiſt â'th werthfawroccaf waed, ac na lidia wrthym yn dragywydd.

Arbed ni, Arglwydd daionus.

Oddi wrth bob drwg ac anffawd; oddi wrth bechod, oddi wrth yſtryw a chyrch y cythraul; oddi wrth dy lid, ac oddi wrth farnedigaeth dragywyddol,

Gwared ni, Arglwydd daionus.

Oddi wrth bob dallineb calon; oddi wrth falchder, a gwag-ogoniant, a ffug ſanctteiddrwydd; oddi wrth gynfigen, digaſedd, a bwriad drwg, a phob anghariadoldeb,

Gwared ni, Arglwydd daionus.

Oddi wrth anniweirdeb, a phob pechod marwol arall; ac oddi wrth holl dwyll y byd, y cnawd, a'r cythraul,

Gwared ni, Arglwydd daionus.

Oddi wrth fellt a thymmeſtl; oddi wrth bla, haint y nodau, a newyn; oddi wrth ryfel, ac ymlâdd, ac oddi wrth angau diſyfyd,

Gwared ni, Arglwydd daionus.

Oddi wrth bob terfyſg, dirgel frad, a gwrthryfel; oddi wrth bob ffals ddyſgeidiaeth, opiniwn annuwiol, a ſiſm; oddi wrth galedrwydd calon, a dirmyg ar dy Air a'th Orchymyn,

Gwared ni, Arglwydd daionus.

Trwy ddirgelwch dy lân Gnawdoliaeth; trwy dy ſanctaidd Enedigaeth, a'th Enwaediad; trwy dy Fedydd, dy Ympryd, a'th Brofedigaeth,

Gwared ni, Arglwydd daionus.

Trwy

Trwy dy ddirfawr Ing, a'th Chwŷs gwaedlyd; trwy dy Grog, a'th Ddïoddefaint; trwy dy werthfawr, Angau, a'th Gladdedigaeth; trwy dy anrhydeddus Gyfodiad, a'th Eſgyniad; a thrwy ddyfodiad yr Yſpryd Glân,

Gwared ni, Arglwydd daionus.

Yn holl amſer ein trallod; yn holl amſer ein gwynfyd; yn awr angau, ac yn nydd y farn,

Gwared ni, Arglwydd daionus.

Nyni bechaduriaid a attolygwn i ti ein gwrando, O Arglwydd Dduw; a theilyngu o honot gadw, rheoli, a llywodraethu dy lân Eglwys Gatholig yn y ffordd union;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot gadw a nerthu i'th wir addoli, mewn iawnder a glendid buchedd, dy waſanaethwr *SIOR*, ein graſuſaf Frenin a'n Pen-llywydd;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot lywodraethu ei galon yn dy ffydd, ofn, a chariad; ac iddo ymddiried byth ynot, ac ymgais yn waſtad â'th anrhydedd a'th ogoniant;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot ei ymddiffyn a'i gadw, gan roddi iddo ſuddugoliaeth ar ei holl elynion;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot fendithio a chadw ein graſuſaf Frenhines *SIARLOT*, ei Frenhinol

nhinol uchelradd Stor Tywyſog *Cymru*, a'r holl Frenhinol Deulu;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot lewyrchu yr holl Eſgobion, Offeiriaid, a Diaconiaid, ag iawn wybodaeth a deall dy Air; ac iddynt hwy, trwy eu pregeth a'u buchedd, ei ſynegi a'i ddangos yn ddyladwy;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot gynnyſgaeddu Arglwyddi'r Cynghor, a'r holl Fonedd, â gras, doethineb, a deall;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot fendithio a chadw y Penſwyddogion; gan roddi iddynt ras i wneuthur cyfiawnder, ac i faentumio'r gwir;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot fendithio a chadw dy holl bobl;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot roddi i bob cenhedlaeth, undeb, tangnefedd, a chyd-gordio;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot roddi i ni galon i'th garu ac i'th ofni, ac i fyw yn ddieſgeulus yn ol dy orchymynion;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu

Teilyngu o honot roddi i'th holl bobl ychwaneg o ras, i wrando yn ufudd dy Air, ac i'w dderbyn o bur ewyllys, ac i gynhyrchu ffrwyth yr Yſpryd;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot ddwyn i'r ffordd wir, bawb a'r a aeth ar gyfeiliorn, ac a dwyllwyd;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot nerthu y rhai ſy yn ſefyll, a chonfforddio a chynnorthwyo y rhai ſy â gwan galon, a chyfodi'r ſawl a ſyrthiant, ac o'r diwedd curo i lawr Satan dan ein traed;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot gymmorth, helpu, a diddanu, pawb a'r y ſydd mewn perygl, angenogctyd, a thrwblaeth;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot gadw pawb a'r y ſydd yn ymdaith ar for neu dir, pob gwraig wrth eſgor plant, pob clwyſus, a rhai bychain, a thoſturio wrth bawb a fyddo mewn caethiwed a charchar;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot ymddiffyn ac amgeleddu y plant amddifaid, a'r gwragedd gweddwon, a phawb a'r y ſydd yn unig, ac yn goddef pwys plaid orthrech;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot drugarhâu wrth bob dŷn;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot faddeu i'n gelynion, erlynwŷr, ac yſglandrwŷr, a throi eu calonnau;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot roddi a chadw er ein lles, amſerol ffrwythau'r ddaear, modd y caffom mewn amſer dyledus eu mwynhâu;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Teilyngu o honot roddi i ni wir edifeirwch; a maddeu i ni ein holl bechodau, ein heſgeuluſdra, a'n hanwybod; a'n cynnyſgaeddu â gras dy Yſpryd Glân, i wellhâu ein buchedd yn ol dy Air ſanctaidd;

Nyni a attolygwn i ti ein gwrando, Arglwydd trugarog.

Mab Duw: attolygwn i ti ein gwrando.

Mab Duw: attolygwn i ti ein gwrando.

Oen Duw: yr hwn wyt yn dilëu pechodau'r byd;

Caniattâ i ni dy dangnefedd.

Oen Duw: yr hwn wyt yn dilëu pechodau'r byd;

Trugarhâ wrthym.

Criſt, clyw nyni.

Criſt, clyw nyni.

Arglwydd, trugarhâ wrthym.

Arglwydd, trugarhâ wrthym.

Criſt, trugarhâ wrthym.

Criſt, trugarhâ wrthym.

Arglwydd, trugarhâ wrthym.

Arglwydd, trugarhâ wrthym.

EIN Tad, yr hwn wyt yn y nefoedd, *&c.*

Off. Arglwydd, na wna â nyni yn ol ein pechodau.

Att. Ac na obrwya ni yn ol ein hanwireddau.

Gweddïwn.

DUW Dad trugarog, yr hwn nid wyt yn dirmygu uchenaid calon gyſtuddiedig, nac adduned y gorthrymmedig; Cynnorthwya yn drugarog ein gweddïau, y rhai yr ŷm ni yn eu gwneuthur ger dy fron yn ein holl drallod a'n blinfyd, pa bryd bynnag y gwaſgant arnom; a gwrando ni yn raſuſol, fel y bo i'r drygau hynny, y rhai y mae yſtryw a dichell diafol neu ddyn yn eu gwneuthur i'n herbyn, fyned yn ofer, a thrwy ragluniaeth dy Ddaioni di iddynt fod yn waſgaredig;

modd

modd na'n briwer dy weiſion trwy erlyn neb, a gallu o honom byth ddïolch i ti yn dy lân Eglwys; trwy Ieſu Griſt ein Harglwydd.

O Arglwydd! cyfod, cymmorth ni, a gwared ni, er mwyn dy Enw.

O Dduw, ni a glywſom â'n cluſtiau, a'n tadau a fynegaſant i ni, y gweithredoedd arddechog a wnaethoſt yn eu dyddiau, ac yn y cynfyd o'u blaen hwy.

O Arglwydd! cyfod, cymmorth ni, a gwared ni, er mwyn dy Anrhydedd.

Off. Gogoniant i'r Tad, *&c.*

Att. Megis yr oedd yn y dechreu, *&c.*

Rhag ein gelynion ymddiffyn ni, O Criſt.

Yn raſol edrych ar ein poenedigaethau.

Yn doſturus yſtyria wrth drymder ein calonnau.

Yn drugarog maddeu bechodau dy bobl.

Yn garedigol gan drugaredd gwrando ein gweddïau.

Ieſu Fab Dafydd, trugarhâ wrthym.

Yr awr hon a phob amſer teilynga ein gwrando, O Criſt!

Yn raſol clyw ni, O Criſt! yn raſol clyw nyni, O Arglwydd Griſt!

Off. Arglwydd, dangos dy drugaredd arnom;

Att. Fel yr ŷm yn ymddiried ynot.

Gweddiwn.

NYNI yn ufudd a attolygwn i ti, O Arglwydd Dad, yn drugarog edrych ar ein gwendid; ac, er gogoniant dy Enw, ymchwel oddi wrthym yr holl ddrygau a ddarfu i ni o wir gyfiawnder eu haeddu: a chaniattâ fod i ni yn ein holl drallod ddodi ein cyfan ymddiried a'n gobaith yn dy drugaredd, ac byth dy waſanaethu mewn ſanctteiddrwydd a phurdeb buchedd, i'th anrhydedd a'th ogoniant; trwy ein hunig Gyfryngwr a'n Dadleuwr Ieſu Griſt ein Harglwydd. *Amen.*

Gweddi o waith S. Cryſoſtom. Holl-alluog, *&c.*

2 Cor. xiii. 13. Gras ein Harglwydd, *&c.*

Diwedd y Litani.